

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Petra Polácha a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové ve věci

žalobce: **R. V.**
zastoupen P. K.

proti
žalovanému: **Magistrát města Brna**
sídlem Kounicova 67, Brno

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Žaloba

1. Žalobce v podané žalobě uvedl, že příkazem ze dne 17. 10. 2014, č. j. ODSČ-41168/14-8, jej žalovaný uznal vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Žalobce proti tomuto příkazu podal dne 3. 11. 2014 k poštovní přepravě odpor, a to prostřednictvím zmocněnkyně K.

Z., nar. X. Žalovaný byl tedy povinen dle § 71 odst. 3 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydat v prodloužené lhůtě 60 dnů rozhodnutí. To však neučinil, a je tedy nečinný.

2. Žalobce namítal, že žalovaný podaný odpor neakceptoval, neboť jeho zmocněnkyně v době podání odporu nebyla zletilá, a proto nebyla způsobilá k tomuto úkonu. Tuto skutečnost žalovaný zmocněnkyni žalobce i jemu sdělil přípisem ze dne 13. 3. 2015 s tím, že příkaz nabyt právní moci. S takovým stanoviskem žalobce nesouhlasil. Jeho zmocněnkyně totiž měla dosáhnout plné zletilosti po uplynutí jednoho týdne po podání odporu, a tudíž již byla k zastupování žalobce v přestupkovém řízení procesně způsobilá, zvláště pak, je-li dle zákona procesně způsobilá být účastníkem takového řízení. Žalobce zde odkázal na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 29 A 54/2015-35 a nález Ústavního soudu č. j. II. ÚS 1945/08 ze dne 2. 4. 2009. I kdyby ovšem zmocněnkyně k podání odporu za žalobce způsobilá nebyla, měl žalovaný žalobce vyzvat k doplnění podpisu odporu ve smyslu § 37 odst. 3 správního řádu.
3. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že před podáním žaloby vyčerpal prostředek ochrany proti nečinnosti, neboť dne 22. 6. 2015 podal Krajskému úřadu Jihomoravského kraje žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu, který této žádosti usnesením ze dne 13. 8. 2015, č. j. JMK 105092/2015, nevyhověl.
4. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí v řízení vedeném pod sp. zn. ODSČ-41168/14-JE/PŘ, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě uvedl, že dne 4. 11. 2014 obdržel podání označené jako odpor proti příkazu vydanému vůči žalobci. Toto podání učinila K. Z. a bylo žalovanému doručeno společně s nepodepsanou plnou mocí ze dne 30. 10. 2014. Sdělením ze dne 13. 3. 2015 žalovaný obeznámil žalobce s tím, že podání odporu bylo učiněno osobou k tomu procesně nezpůsobilou, a proto žalovaný k tomuto podání nebude přihlížet.
6. Dle názoru žalovaného K. Z. neprokázala, že je oprávněna za žalobce odpor podat, neboť se při jeho podání neprokázala podepsanou plnou mocí, která by ji k tomu opravňovala. Za fyzickou osobu plně způsobilou k právnímu jednání lze považovat takovou, která nabytla zletilosti, tedy věku 18 let, nestanoví-li normy správního práva jinak. Proto bylo zcela nadbytečné zabývat se její mentální vyspělostí. V přestupkovém řízení by nezletilý účastník musel být zastoupen svým zákonným zástupcem a orgánem sociálně-právní ochrany dětí, a tedy by nebyl způsobilý samostatně v přestupkovém řízení jednat. Nemohl pak být ani způsobilý jiného účastníka v takovém řízení zastupovat. Odpor K. Z. tak pro nedostatek její aktivní legitimace k takovému úkonu a absenci její procesní způsobilosti nemohl vyvolat právní účinky. Nebylo tedy nutné se ani zabývat odstraňováním případných vnitřních vad takového podání, ani tím, koho k jejich odstranění vyzývat. Příkaz nabyt právní moci, a nečinnost žalovaného je tak vyloučena. Správnost postupu žalovaného potvrdil i jeho nadřízený správní orgán, Krajský úřad Jihomoravského kraje, a to ve svém usnesení ze dne 13. 8. 2015. V usnesení totožným námitkám žalobce obsaženým v žalobě nevyhověl, a ztotožnil se s názorem žalovaného.

7. Žalovaný rovněž poukázal na skutečnost, že jednání žalobce je předem připravené a obstrukční. K. Z. do své zletilosti vystupovala jako zmocněnec také v případech dalších obviněných z přestupku a v současné době je uváděna jako řidička vozidel v reakci na výzvu správního orgánu k uhrazení určené částky v rámci institutu objektivní odpovědnosti. Byl to tedy naopak žalobce, kdo byl v přestupkovém řízení nečinný. Žalovaný byl uvědomen o nedostacích svého zastoupení a bylo na něm, aby tyto nedostatky odstranil. Žalobce se však domáhá opatření proti nečinnosti až v době, kdy již nelze přestupek projednat z důvodu zániku odpovědnosti. Na základě výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný v žádném případě nebyl nečinný, a žaloba by tedy měla být zamítnuta, je-li vůbec přípustná. Z důvodu zániku odpovědnosti za projednávaný přestupek ke dni 19. 3. 2015 totiž již nelze ve věci meritorní rozhodnutí vydat.

III. Jednání dne 22. 4. 2016 a dne 21. 11. 2018

8. Ve věci se konalo již dne 22. 4. 2016 jednání. Jak však plyne z úředního záznamu, tak nahrávka jednání je sice kompletní, ale není nic slyšet a nelze ani nic dalšího dohledat. Soud proto přistoupil k opakování celého jednání (viz dále). Při tomto jednání však žalobce předložil Protokol o uzavření manželství ze dne 29. 8. 2014.
9. Z jednání konaného dne 21. 11. 2018 se žalobce omluvil s tím, že písemně doplnil svou argumentaci.
10. Ve svém písemném vyjádření především odkázal na názor obsažený v postoupení posuzované právní otázky rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2017, č. j. 2 As 79/2016-56 (v přípisu z něj cituje). Žalobce shrnul argumentaci předkládajícího senátu tak, že právní předpis nestanoví podmínku svéprávnosti při zastoupení, a tudíž není důvod nikoliv plně nesvéprávného zmocněnec neakceptovat. Není ani důvod pro uplatnění analogie, neboť skutečnost, že zákonodárce něco neupraví, znamená, že v dané oblasti ponechává účastníku svobodnou vůli a nikoliv nutnost hledat omezení v jiném právním předpise. Podle předkládajícího senátu, i pokud by nebylo možné nechat se zastoupit nezletilým zmocněncem, pak bylo nutné ponechat účastníku řízení možnost odstranění vady podání, ke které měl správní orgán vyzvat, a to tím spíše za situace, pokud účastník neměl možnost z právního předpisu seznat, že zastoupení nezletilým zmocněncem není akceptovatelné. Žalobce dále uvedl, že se jedná o novější názor, než je názor osmého senátu (8 As 6/2016-34) a tudíž z něj bylo třeba vycházet. Navíc v tomto rozsudku ani Nejvyšší správní soud odstranění vady podání neřešil. V další části svého podání se žalobce zabývá činností projektu Nechcípokutu.cz, který dle něj zkultivoval veřejnou správu a i samotné správní řízení. Rovněž poukázal na skutečnost, že jednou zkusil podat kasační stížnost svým jménem a Nejvyšší správní soud jej vyzval k odstranění vady. Stejně tak měl postupovat i správní orgán v případě nezletilé zmocněnkyně.
11. Žalovaný při jednání především odkázal na vyjádření k žalobě a rovněž zrekapituloval průběh správního řízení. Dále uvedl, že zástupce žalobce jako kapitán letadla, na jehož palubě mělo dojít k uzavření sňatku nezletilé zmocněnkyně, lhal, neboť zmocněnkyně o tom vůbec nevěděla a tuto skutečnost se dozvěděla až při jednání Okresního soudu Praha-západ. Za zmocněnkyni rovněž někdo musel podepsat i úřední dokumenty. Dle názoru žalovaného žalobce ani nevěděl, že je podán odpor a rovněž ani neví, že je vedeno toto soudní řízení.

12. Soud při jednání provedl dokazování Protokolem o uzavření manželství ze dne 29. 8. 2014 a rozsudkem Okresního soudu Praha-západ ze dne 8. 6. 2016, č. j. 16 C 355/2016-38 (viz dále).

IV. Protokol o uzavření manželství ze dne 29. 8. 2014 a rozsudek Okresního soudu Praha-západ ze dne 8. 6. 2017, č. j. 16 C 355/2016-38.

13. Z protokolu o uzavření manželství ze dne 29. 8. 2014 především plyne, že dne 29. 8. 2014 byl na území státu Republika Slovinsko, v blízkosti obce Nipel, na palubě letadla české imatrikulace OK-CES, uzavřen velitelem letadla sňatek mezi manželi 1) K. Z., nar. X a 2) J. K., nar. X. Na protokolu jsou podpisy K. Z., J. K. a P. K., nar. X, velitele letadla. Dle vyjádření žalobce protokol nebyl předložen.
14. K předmětnému protokolu se vyjádřil žalovaný. Především uvedl, že dle jeho názoru manželství nebylo prokázáno. Dále má pochybnosti o pravosti listiny, která neobsahuje zákonné náležitosti a neprokazuje uzavření manželství.
15. K vyjádření žalovaného se vyjádřil žalobce. Především uvedl, že žalovaný nijak konkrétně nezpochybnil pravost protokolu, stejně tak nekonkretizoval, jaké podmínky k uzavření sňatku nebyly splněny. Jeho námitky jsou celkově toliko v obecné rovině.
16. Zdejší soud s ohledem na skutečnost, že protokol o uzavření manželství nebyl předložen matričnímu úřadu, nebyl předložen ve správním řízení a i okolnosti uzavření manželství na palubě letadla, podal k Okresnímu soudu Praha-západ podnět k zahájení řízení dle § 13 odst. 1 zák. č. 292/2013 Sb, o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z.ř.s.“) ve smyslu § 373 a násl. z.ř.s. o určení, zda je nebo není uzavřeno manželství mezi K. Z. a J. K.
17. Po podání podnětu zdejší soud usnesením ze dne 1. 3. 2017, č. j. 30 A 141/2015-40 rozhodnul o přerušení řízení.
18. Usnesením Okresního soudu Praha-západ ze dne 2. 12. 2016, č. j. 16 C 355/2016-4 bylo v souladu s § 13 odst. 1 z.ř.s. a § 373 z.ř.s. a § 678 občanského zákoníku k podnětu zdejšího soudu zahájeno řízení o určení, zda je nebo není uzavřeno manželství mezi K. Z., nar. X a J. K., nar. X. Rozsudkem Okresního soudu Praha-západ ze dne 8. 6. 2017, č. j. 16 C 355/2016-38 bylo rozhodnuto tak, že se určuje, že manželství K. Z., nar. X a J. K., nar. X uzavřené dne 29. 8. 2014 na území státu Republika Slovinsko, v blízkosti obce Nipel, na palubě letadla české imatrikulace OK CES, tu není. Rozsudek nabyl právní moci dne 28. 6. 2017.
19. V rozsudku je pak mj. uvedeno, že ani u jednoho z účastníků nebyly, jde-li o projev vůle o vstupu do manželství a sňatečný obřad, splněny takové náležitosti, na jejichž splnění je k tomu, aby manželství vzniklo, nutno bezvýhradně trvat, neboť k žádnému sňatečnému projevu (projevu vůle) mezi účastníky ani obřadu (a to ani ve smyslu § 687 občanského zákoníku) nedošlo, natož aby se tak stalo v ohrožení života na palubě letadla. Manželství mezi účastníky nevzniklo. Uskutečnění sňatečného projevu při sňatečném obřadu na palubě letadla oba účastníci shodně popřeli, stejně tak bylo prokázáno, že v uvedenou dobu nebyli v ohrožení života. K. Z. nadto, v době, kdy mělo dojít k uzavření manželství v zahraničí, byla na promoci v Praze.
20. V rozsudku je rovněž uvedeno, že pravost protokolu a svých podpisů účastníci zpochybnili. Oba totiž shodně prohlásili, že protokol nikdy neviděli a tedy jej ani nepodepsali. Soud rovněž dospěl k závěru, že protokol byl P. K. vytvořen toliko účelově

pro zhojení vad podaných odporů proti příkazům ve správních řízeních stran procesní způsobilosti K. Z., která podání ve správním řízení podepisovala.

V. Posouzení věci soudem

21. Soud se v mezích žalobních bodů zabýval tím, zda lze na základě zjištěného skutkového stavu dospět k závěru o namítané nečinnosti žalovaného. Ve smyslu § 81 odst. 1 s. ř. s. soud rozhodoval na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, přičemž o věci samé rozhodl po provedeném jednání, neboť žalovaný vyslovil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání svůj nesouhlas. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se může ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
23. V posuzovaném případě se žalobce podanou žalobou domáhá vydání rozhodnutí v řízení o přestupku. Takové rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., jehož vydání se lze nečinností žalobou domáhat. Je přitom nerozhodné, zda již uplynula roční lhůta, ve které lze přestupek projednat, neboť pokud by bylo shledáno, že podáním odporu vydaný příkaz nenabyl právní moci, a tedy správní řízení nadále běží, musí dojít k jeho pravomocnému ukončení vydáním správního rozhodnutí. Krajskému soudu přitom podle § 79 a násl. s. ř. s. nepřísluší určovat, jak má být v řízení vedeném před žalovaným rozhodnuto, tj. k jakému závěru má ten, kdo má povinnost ve věci rozhodnout, v řízení dospět. Stejně tak soud nemůže svým rozhodnutím žalovaného ani navádět k vedení řízení určitým směrem, tj. k vydání rozhodnutí konkrétního obsahu či s konkrétním výsledkem.
24. Příkazem ze dne 17. 10. 2014, č.j. ODSČ-41168/14-8 žalovaný uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu . Přestupku se měl žalobce dopustit dne 19. 3. 2014 v 21:55 tím, že řídil motorové vozidlo tovární značky Škoda RZ x v Brně, na ul. Štefáníkova, přičemž vozidla nesplňovalo technické podmínky provozu na pozemních komunikacích z důvodu přestavby předních světlometů a jejich neschválené úpravě. Vozidlo proto oslňovalo proti jedoucí vozidla. Žalobce rovněž nepředložil ke kontrole povinnou výbavu vozidla, a to náhradní žárovky a elektrické pojistky. Za přestupek žalovaný uložil žalobci pokutu ve výši 1 500 Kč. Příkaz byl žalobci doručen dne 27. 10. 2014. Dne 4. 11. 2014 byl žalovanému doručen odpor (k poštovní přepravě předán dne 3. 11. 2014), který jménem žalobce podala tehdy nezletilá K. Z. K odporu byla přiložena žalobcem nepodepsaná plná moc datovaná dnem 30. 10. 2014. Žalovaný reagoval přípisem ze dne 13. 3. 2015 zaslaným žalobci (doručeno dne 23. 3. 2015), jímž sdělil, že K. Z. nemohla vystupovat jako zástupkyně žalobce, protože v době zmocnění nebyla plně svéprávná. Žalovaný proto nepovažoval ji podaný „odpor“ za podání ve smyslu ust. § 37 správního řádu a příkaz proto nabyl právní moci.
25. Žalobce podal nadřízenému správnímu orgánu dne 15. 6. 2015 žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu. Byla tedy splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředků, které procesní předpis stanoví k ochraně proti nečinnosti. O této žádosti rozhodl Krajský úřad Jihomoravského kraje usnesením ze dne 13. 8. 2015, č. j. JMK 105092/2015, sp. zn. S – JMK 80379/2015/ODOS/Fo, tak, že této žádosti

nevyhověl. V podstatě souhlasil s argumentací žalovaného, že odpor nemohl být akceptován, neboť byl podán osobou nezletilou, tj. osobou k tomu procesně nezpůsobilou. Nejvyšší správní soud přitom ve vztahu k aplikaci § 80 správního řádu v řadě svých rozhodnutí opakovaně vyslovil, že v případě nečinnosti povinného subjektu se jedná o procesní nástroj, jehož bezvýsledné vyčerpání otevírá cestu k soudní ochraně před nečinností, kterou nadřízený orgán v rámci ustanovení § 80 správního řádu – a to z jakýchkoli důvodů – nenapravil. Ve vztahu k usnesení vydanému dle § 80 odst. 6 správního řádu pak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že *„usnesení vydané správním orgánem podle § 80 odst. 6 správního řádu z roku 2004 není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. a nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví* (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 Ans 2/2010 - 127, dostupný na www.nssoud.cz). Žalobce tedy neměl jinou možnost efektivní obrany, než se na zdejší krajský soud obrátit postupem podle § 79 a násl. s. ř. s. (k tomu shodně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 As 266/2014 - 32, dostupný na www.nssoud.cz).

26. Mezi žalobcem a žalovaným v zásadě není sporu o skutkových okolnostech, jak byly popsány shora. Sporná je otázka, zda řízení o přestupku žalobce bylo ukončeno příkazem, který nabyl právní moci, neboť k podání odporu došlo osobou k tomu neoprávněnou (jak tvrdí žalovaný), anebo zda byl odpor účinně podán, a tedy došlo ke zrušení vydaného příkazu, a přestupkové řízení nadále pokračuje, aniž by dosud bylo vydáno konečné rozhodnutí (jak tvrdí žalobce). Žalobce rovněž v této souvislosti argumentoval, že žalovaný jej měl vyzvat k odstranění vad podání spočívající v zastoupení nezletilou zmocněnkyní.

27. Soud při posouzení věci vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2016, č. j. 8 As 6/2016-38, kde je mj. uvedeno:

„18. Podstata věci spočívala v posouzení, zda se účastník správního řízení může dát ve smyslu § 33 odst. 1 správního řádu zastoupit osobou, která je nezletilá a nenabyla plné svéprávnosti.

19. Krajský soud vyšel při řešení této otázky bez dalšího z § 29 odst. 1 správního řádu, který upravuje procesní způsobilost účastníků správního řízení. Podle tohoto ustanovení se procesní způsobilost odvíjí od svéprávnosti, jak ji upravuje občanský zákoník. V případě nezletilých osob, které nenabývaly plné svéprávnosti způsobem podle § 30 odst. 2 občanského zákoníku, se pak předpokládá způsobilost k právním jednáním co do povahy přiměřeným rozumové a volní vyspělosti nezletilých téhož věku (§ 31 občanského zákoníku). Obdobně navazují procesní způsobilost na svéprávnost i další procesní předpisy – občanský soudní řád (§ 20 odst. 1 o. s. ř.) a soudní řád správní (§ 33 odst. 3 s. ř. s., který ještě používá pojmosloví „starého“ občanského zákoníku, což ovšem překlenuje § 3029 odst. 1 „nového“ občanského zákoníku).

20. Co do vztahu mezi svéprávností a procesní způsobilostí je ovšem vždy na místě obezřetnost, aby nedošlo ke zkrácení na právech nezletilých účastníků řízení. Ve vztahu k § 20 odst. 1 o. s. ř. tuto skutečnost zřetelně vyjádřil Ústavní soud v nálezu ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 1041/14: *„Podle Ústavního soudu je nutno činit rozdíl mezi chápáním řízení (nezbytným pro nutnost nezletilé dítě do řízení zapojit) a schopností jednat před soudem samostatně. Schopnost jednat před soudem samostatně vyžaduje mnohem vyšší nároky na vyspělost osoby než pouhé chápání podstaty řízení.“* Následně Ústavní soud podotkl, že navzdory odvození procesní způsobilosti od způsobilosti k hmotněprávnímu jednání

procesními předpisy, v praxi se tento vztah nepovažuje za zcela striktní a zpravidla je vyžadováno zastoupení nezletilého účastníka řízení jeho zákonným zástupcem i tehdy, je-li předmětem řízení právní jednání nezletilého, ke kterému byl bezpochyby způsobilý (v této souvislosti Ústavní soud odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2005 sp. zn. 20 Cdo 2775/2004). Ústavní soud vyslovil souhlas s popsanou praxí: „*Ústavní soud se ztotožňuje s důvody, na kterých se tato praxe zakládá. Soudní řízení je mnohem komplexnější a komplikovanější proces než samotné právní jednání. (...) Nelze tedy bez dalšího předpokládat, že pokud nezletilé dítě má hmotněprávní způsobilost k danému jednání, má také plnou procesní způsobilost v řízení, jehož předmětem je dané jednání. Z těchto důvodů se Ústavní soud domnívá, že v případě nezletilých dětí by pravidlem měl být závěr, že tyto nemají plnou procesní způsobilost ve smyslu § 20 odst. 1 občanského soudního řádu, přičemž opačný závěr lze přijmout pouze v konkrétních zcela výjimečných situacích a vždy je nutno jej řádně odůvodnit.*“ S uvedenými závěry Ústavního soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a dodává, že je namísto vztáhnout je kromě § 20 odst. 1 o. s. ř. i na obdobná ustanovení týkající se procesní způsobilosti obsažená ve správním řádu a soudním řádu správním.

21. Od procesní způsobilosti je pak třeba dále odlišit (přísnější) zákonné předpoklady pro zastupování (obecným) zmocněncem. Podle § 27 odst. 1 o. s. ř. i podle § 35 odst. 6 s. ř. s. může být obecným zmocněncem jen osoba plně svéprávná (§ 35 odst. 6 s. ř. s. opět používá ještě „starou“ terminologii, což řeší § 3029 odst. 1 občanského zákoníku). Pokud správní řád výslovně neupravuje, jaké předpoklady musí splňovat obecný zmocněnec, je třeba tuto otázku posoudit analogicky podle „nejbližších“ procesních předpisů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2012, čj. 8 As 94/2011 – 80, v němž kasační soud aplikoval analogicky § 28 odst. 3 o. s. ř. na zánik zastoupení na základě plné moci ve správním řízení).

22. Je-li i v případě posuzování procesní způsobilosti kvůli účinné ochraně práv účastníků řízení zpravidla nutné trvat na jejich zletilosti a s tím spojené plné svéprávnosti, pak v případě obecných zmocněnců (hájících práva jiných) je tím spíše namísto vyžadovat, aby se bez výjimky jednalo o plně svéprávné osoby. Účel institutu zastoupení spočívá v pomoci účastníkovi řízení, v lepším hájení jeho práv a celkově v zefektivnění řízení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, čj. 1 As 27/2011 – 81, nebo ze dne 15. 9. 2015, čj. 8 As 57/2015 – 46). Tohoto účelu může být stěžejí dosaženo, pokud by zájmy účastníků v řízení hájil nezletilý zmocněnec. Podmínka plné svéprávnosti se tedy vztahuje i na obecné zmocněnce podle § 33 správního řádu. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani věk zmocněnce blízký zletilosti. Krajský soud pochybil, pokud uzavřel, že se žalobce v předmětném přestupkovém řízení mohl nechat zastoupit nezletilou osobou, která nebyla plně svéprávná.

23. Přihlédnutí k nejbližším procesním předpisům v otázce podmínek zastoupení na základě plné moci přitom nepředstavuje nepřipustnou analogii v neprospěch obviněného z přestupku, jak naznačuje žalobce. Pokud § 33 správního řádu vůbec neupravuje předpoklady, které musí splňovat obecný zástupce, je třeba tuto mezeru vyplnit analogickou aplikací blízkých procesních řádů, aby byl zachován účel institutu zastoupení (srov. odst. 22 výše).“

28. Soud k věci rovněž uvádí, že obdobně byla věc řešena i v rozsudcích Nejvyššího správního soudu např. ze dne 21. 2. 2017, č. j. 8 As 174/2016-36, ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 As 33/2016-36 a ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 79/2016-32. Soud si je rovněž vědom skutečnosti, že druhý senát Nejvyššího správního soudu předložit rozšířenému senátu otázku, *zda ve*

správním řízení je podmínkou pro zastupování zmocněncem jeho plná svéprávnost a pokud ani, zda, je správní orgán povinen uznat prvotní úkon zmocněnce, který není plně svéprávný, nebo vyzvat účastníka řízení k odstranění vad zastupování nebo jej poučit o jiné možnosti nápravy. Rozšířený senát však shledal, že v jeho pravomoci není za současného skutkového a právního stavu věci řešit první a druhou otázku (k tomu srov. rozhodnutí Rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2017, č. j. 2 As 179/2016-66). Soud pak není v současné době známo, že by věc byla opětovně předložena rozšířenému senátu k posouzení, a proto pokračoval v řízení a vycházel ze shora uvedených rozsudků.

29. Žalobce při jednání předložil k důkazu shora uvedený protokol o uzavření manželství. Chtěl tak prokázat, že zástupkyně žalobce K. Z. nabyla zletilosti dle § 30 odst. 2 občanského zákoníku. Občanský zákoník totiž umožňuje nabytí plné svéprávnosti také před dosažením zletilosti, a to ve dvou případech. Prvním je přiznání svéprávnosti a druhým uzavření manželství. Pokud by zástupkyně žalobce nabyla uzavřením manželství svéprávnosti, pak by byla oprávněna žalobce zastupovat a podat i odpor proti příkazu v přestupkovém řízení.
30. Podle § 52 odst. 1 s.ř.s. *je soud je vázán rozhodnutím soudů o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, jakož i rozhodnutím soudu o osobním stavu. O jiných otázkách si soud učiní úsudek sám; je-li tu však rozhodnutí o nich, soud z něj vychází, popřípadě tam, kde o nich náleží rozhodovat soudu, může uložit účastníku řízení, aby takové rozhodnutí vlastním návrhem vyvolal.* Jak však plyne ze shora uvedeného, tak Okresní soud Praha-západ určil, že manželství mezi K. Z. a J. K. není (výrok rozsudku). Z odůvodnění je pak zřejmé, že toto manželství ani nevzniklo. Zdejší soud je pak takovým rozhodnutím i vázán.
31. Soud proto na podání K. Z., označené jako „Odpor“ musí nahlížet jako na podání, jež nemohlo vyvolat žádné právní účinky. Pokud odpor učinila osoba, která k tomu nebyla procesně oprávněna pro nesplnění podmínky procesní způsobilosti, nemohlo se jednat jen o podání vadné, jehož vada by byla vadou jakýmkoliv dalším procesním způsobem odstranitelnou. Na „Odpor“ proti příkazu o uložení pokuty za přestupek tedy nelze nahlížet jinak, než že podán nebyl, a marným uplynutím osmidenní lhůty podle § 150 odst. 3 správního řádu se příkaz stal pravomocným a vykonatelným rozhodnutím. Příkaz tedy zrušen nebyl, řízení nepokračuje a žalovaný tudíž nečinným není.
32. Proto zdejší soud žalobu jako nedůvodnou podle § 81 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

VI. Závěr a náklady řízení

33. Ze všech výše uvedených důvodů tak krajský soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl.
34. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti (ani náklady řízení nepožadoval) a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.
35. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. 11. 2018

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu